

[Aksel Larsen.]

almindelige vendinger, som i forvejen er omhyggeligt afstemt, så man ikke risikerer, at der bliver sagt noget som helst uventet. Det hele har formet sig som en bedre læseprøve på et teater, der skal have et dårligt teaterstykke op.

Jeg har ikke nogen skreven tale at skulle læse op, jeg har det ikke af den simple grund, at jeg mente, det dog var ens pligt, før man lagde sin tale til rette, at vide, hvad udenrigsministeren ville svare, og hvad de forskellige partiers ordførere, som kom før mig, ville sige, selvom jeg erkender, at jeg i forvejen ikke havde de største forventninger. Jeg har nogle bemærkninger at gøre, og jeg beder altså de øvrige partier og deres ordførere såvel som den højtærede udenrigsminister undskylde, hvis jeg falder uden for rammen for det påtænkte teaterstykke, man ville opføre her. Jeg anmoder samtidig den højtærede formand om tilladelse til under min tale at oplæse enkelte korte citater.

Vi har under debatten i dag hidtil fået adskilligt mindre at vide om blokforhandlingerne, end vi har fået at vide gennem aviserne, til trods for at aviserne har været yderst sparsomme med at give meddelelser. Alligevel er man i debatten hidtil såvel fra regeringens som fra partiordførernes side optrådt, som om det er notorisk, som om det altså overhovedet ikke trænger til bevisførelse, at Danmark er udsat for en temmelig umiddelbar militær angrebstrusel, at en krig er nær forestående, at vi derfor må opruste i iltempo, og at vi absolut må indgå militæralliancer eller såkaldte forsvarsalliancer.

Dette, som man fremsætter som postulat, der angives at være notoriske, til trods for at man ikke har forsøgt nogen art af bevisførelse, camoufleres bag lyriske erklæringer om de nordiske folks fællesskab, og jeg ved ikke hvad, og det kan ikke undre nogen, at det ærede medlem hr. Bomholt ikke alene var første taler i talerrækken, men også første mand, hvad angår lyrisk udformning af sådanne erklæringer.

Disse erklæringer og denne lyrik imponerer ikke. De fremkom fra de samme folk, de samme partier, som i sin tid stod bag Staunings berøgtede lænkehund-tale i Lund, da han i en situation, hvor Norden i almindelighed og Danmark i særdeleshed var direkte truet med militært angreb fra Nazityskland, rejste til Lund og i en tale slog tanken om et eventuelt fælles forsvar mod denne tyske nazitrusel i stykker med den ramsaltede bemærkning, at Danmark

ikke skulle være Nordens lænkehund mod syd. Disse lyriske erklæringer om Nordens fællesskab og om nødvendigheden af og muligheden for en nordisk forsvarsunion afgives af de samme partier, som før krigen absolut ikke under nogen omstændigheder ville være med til at forberede noget som helst forsvar mod den trusel om militær aggression fra Tyskland, som man vidste var for hånden. De afgives af de samme partier, som den 19. januar 1940 mødte her i folketinget i selskab med Valdemar Thomsen fra bondepartiet — det halveller trekvartnazistiske parti — og fremlagde et forslag til beslutning sålydende:

„Folketinget beslutter at udtale, at man fra alle sider i det danske folk er enig om, at landets neutralitet skal opretholdes, og at de midler, der rådes over, om fornødent skal anvendes for at hævde og værne rigets fred og uafhængighed, og tilsiger ministeriet sin støtte i arbejdet herfor.“

Dette kom disse samme partier og foreslog den 19. januar 1940. Beslutningen om med alle midler at værne Danmarks selvstændighed blev vedtaget enstemmigt af folketinget; derpå blev den anbragt i et eller andet godt skjult arkiv i statsministeriet, udenrigsministeriet eller krigsministeriet, jeg ved ikke hvor, og regeringen undlod at foretage det allerringeste for, at nogen omsatte beslutningen i praksis. Da man otte dage før den 9. april fik konkret besked fra Berlin om, at nu kom det tyske angreb, nu ligger den tyske transportflåde parat i Stettin og andre østersøhavne, nu er en 60 km lang motoriseret tankkolonne på vej mod den danske grænse gennem Holsten, lagde regeringen også dette i arkiverne og undlod at foretage sig det ringeste. Ja, den foretog sig det, at den fjernede de sværeste våben fra Sønderjylland og lod sønderjyderne forsøge med 89-geværer og rekylgeværer at bekæmpe de fremstormende tyske tanks, hvorefter den efter to timers forløb afblæste det hele og sluttede overenskomst med okkupationsmagten. Man må undskylde mig, men når de samme partier, der dengang talte så stærkt, som de gjorde, for Danmarks selvstændighed, og som optrådte således før krigen, nu taler om, at vi må have et nordisk forsvarsforbund til fordel for Danmark, imponerer det ikke. Sporene skræmmer.

Til al denne tale om de nordiske folks fællesskab vil jeg sige, at jeg tror, de nordiske folk har et fællesskab og ønsker et samarbejde, men jeg ved også, at de givne nordiske stater, vi har at operere med — og det er faste, konkrete begreber —, har